

گزیده بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی

۳۳

خامنه‌ای عزیز

در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی

۳ خرداد ۱۴۰۲ | ۴ ذی القعدة ۱۴۴۴

تعرّض به آبروی افراد جایز نیست

**حرّیت و صراحت مجلس را
با تقوا و صداقت همراه کنید**

سید علی خامنه‌ای

۱۴۰۲/۳/۳

گزیده بیانات رهبر انقلاب در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی ۳ خرداد ۱۴۰۲

- (۱) شروع کلام با نام و حمد خداوند و صلوات و سلام بر حضرت محمد ﷺ و اهل بیت (علیهم السلام) بویژه حضرت بقیه الله عزله ^۱
- (۲) خیلی خوش آمدید. این دیدار سالیانه:
 - هم فرصتی است برای اینکه **از مجلس شورای اسلامی تکریم بشود**، چشمها به این نهاد با عظمت دوخته بشود و همه توجه کنند به عظمت و اهمیت جایگاه مجلس،
 - هم فرصتی است برای اینکه در پایان هر سال یک **خداقوت صمیمی** و از ته دل به نمایندگان محترم گفته بشود. ^۲

❖ حماسه فتح خرمشهر

- (۳) حماسه عظیم فتح خرمشهر، حقاً و انصافاً کار بزرگ کم‌نظیر بود؛ یک حادثه **واقعاً معجز آسا بود**.
- (۴) بعد از فتح خرمشهر، آقای سکوتوره، ^۳ آمد به من گفت که امروز به خاطر فتح خرمشهر **وضع شما با دیروز فرق میکند**؛ یعنی اصلاً زمینه صحبت یک زمینه‌ی دیگری است.

۱ آیه نصب شده در حسینیه: وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ (نحل/۹۱) / و چون با خدا پیمان بستید، به پیمان خود وفا کنید.
 ۲ احياناً برخی نصایح و تذکرات هم هست که انسان فکر میکند شاید مفید باشد و شاید اقتضای اصل ۵۷ قانون اساسی هم باشد که ما یک تذکراتی، گاهی یک نصایحی به شما عرض کنیم. البته خیلی از این مطالبی که من امروز به شما میگویم، بارها گفته شده؛ لکن بالاخره شنیدن و تذکر دادن و مکرر گفتن یک امر فی‌نفسه لازمی است.
 ۳ احمد سکوتوره (رئیس‌جمهور گینه) که خب شخصیت جافتاده‌ی مهمی بود در آفریقا

۵) مهم‌تر از فتح خرمشهر یا لااقل به همان اندازه مهم، عملیات بیت‌المقدس است که منتهی شد به فتح خرمشهر؛ آن فداکاری‌ها، ابتکارها، نقشه‌ها و طرح‌های جنگی‌ای که به نظر بنده **باید در دانشگاه‌های جنگ تدریس بشود.**^۴

- ۶) **واقعاً افراد بخوانند.** به نظر من این کتابهایی را که در باب این عملیات هست بخوانید. جا دارد.
- ۷) اگر شما فرصت پیدا میکنید که در شهر خودتان عملیات انتخابات انجام بدهید^۵ بعد بیایید در مجلس؛ این اتفاقها به خاطر آن فداکاری‌ها، آن شهادتها، آن از خودگذشتگی‌های به معنای واقعی کلمه است.
- ۸) **نگذارید اینها کهنه بشود.** صدای شما به همه کشور، بلکه به دنیا میرسد؛ نگذارید این حوادث بزرگ و این افتخارات عظیم کهنه بشود، کم‌رنگ بشود، فراموش بشود.
- ۹) ان شاءالله سوّم خرداد بر همه‌ی ملت ایران مبارک باد!

❖ اهمیت قانونگذاری

- ۱۰) **شان قانونگذاری خیلی بالاتر از نظارت** است؛ درست است که شما برای مجلس دو شأن قائلید، شأن قانونگذاری و شأن نظارت اما اصل مسئله برای مجلس، قانونگذاری است.
- فلسفه قانون برای این است که **ثبات در زندگی، ضرورت حیاتی** است. اگر ثبات نباشد، جامعه غیر قابل پیش‌بینی باشد، برنامه‌ریزی نمیشود کرد.^۶
 - اگر قانون نباشد، اصلاً زندگی مختل خواهد شد. **قانون بد، بهتر از بی‌قانونی** است؛ در حالی که قانون بد یک آفت بزرگی است، اما میگویند از بی‌قانونی بهتر است.
 - قانونگذاری، هم به آحاد مردم **فرصت برنامه ریزی میدهد**. هم به مجموعه‌ها و بنگاه‌های گوناگون فرهنگی و اقتصادی، هم به مسئولان کشورها و دولتها.
 - معروف است که **قانونگذاری ریل گذاری است**؛ ریل گذاری یعنی نیروهای اجرائی کشور از این مسیر بروند. در حالی که مسئولان اجرائی ما و دولتها در طول تاریخ، مواردی از قوانین تخطی میکنند. پس در واقع بگوییم [قانونگذاری] جاده‌سازی است.

۴ پیدا کردن راه میانه، زمین‌گیر کردن دشمن، محاصره کردن دشمن، مقاومت کردن و ایستادن در مقابل مشکل کمبودهای انسانی و تسلیحاتی و شهدای عالی مقامی که ما در این عملیات دادیم، اهمیت خیلی زیادی دارد.

۵ تبلیغات انتخاباتی بکنید، با خیال راحت بروید بین مردم حرف بزنید، بعد مردم با خیال راحت بروند پای صندوق و اسم شما را ببندازند داخل صندوق،

۶ برنامه‌ریزی مبتنی است بر اینکه شما بتوانید به آینده خاطر جمع باشید تا بتوانید برنامه‌ریزی میان‌مدت یا بلندمدت بکنید. چه جوری خاطر جمع میشوید؟ با قانون.

- قانونگذاری یک نسبتی با سیاستهای کلی دارد؛ **سیاستهای کلی جهت را معین میکند.**
- قانونگذاری راههایی را که به این جهت میشود حرکت کرد مشخص میکند؛ فرقی این است.^۷
- **قانونگذاری برای شیوه قانونگذاری؛** خود قانون نویسی هم یک اصولی دارد، یکی از کارهایی که باید حتماً انجام بگیرد، تقنین برای شیوه قانونگذاری است.

❖ خصوصیات قانون: ^۸

- (۱۱) یکی مسئله **تأویل ناپذیری قانون** است؛ یعنی قانون صریح باید باشد، اتقان داشته باشد، واقعاً روی آن کارشناسی شده باشد، قابل اجرا باشد.^۹
- (۱۲) **ثبات قانون** یکی از خصوصیات است؛ به روز شدن قانون یک حرف است، تغییرات پی‌درپی، تبصره زدن و مانند اینها یک حرف دیگر است. منقح^{۱۰} باید باشد؛ بدون تعارض باید باشد.

❖ آفات قانونگذاری

- (۱۳) تعارض قوانین ناشی از **انباشته شدن قانون** است. وقتی تکلیف، بین قوانین مختلف معطل شد، این قانون دانان قانون شکن که بنده بارها تکرار کرده‌ام، همین جاها است که استفاده میکنند.^{۱۱}
- (۱۴) **قانونگذاری ناظر به منافع** فلان قشر یا فلان شخص یا فلان مجموعه، یکی از آفات قانونگذاری است که باید مراقبت کرد.

۷ سیاستهای کلی برای همه سلايق و همه شیوه‌های مدیریتی ظرفیت دارد. این خیلی مهم است که جهت نباید فراموش شود. قانون از آن «جهت» باید تخطی نکند.

۸ ما در آن سیاستهای کلی که با مشورت مجمع تشخیص و صاحب‌نظران متعددی تنظیم شده، در مورد خصوصیات قانون، نکاتی را ذکر کردیم که حالا سه چهار موردش را من اینجا عرض میکنم.

۹ یکی از خصوصیات قانون خوب قابل اجرا بودن است؛ اگر یک قانونی است که از لحاظ منابع مالی کشور، از لحاظ ظرفیتهای کشور قابل اجرا نیست، این قانون، قانون خوبی نیست. خب، خیلی از آرزوها را انسان دارد منتها باید دید میتوانیم این آرزو را عملی بکنیم، یعنی اگر شما در دولت بودید، میتوانستید این را اجرا کنید؟ این مهم است.

۱۰ اصلاح شده

۱۱ گزارشی هم به من رسیده بود که قوانین به وسیله‌ی هوش مصنوعی دارد تنقیح میشود که این تعارضها از بین برود؛ مثلاً یک موضوع واحد در قانون بودجه‌ی سال می‌آید، فرض کنید که در قانون مربوط به محیط زیست می‌آید، و در برخی قوانین [دیگر]؛ خب، این قوانین با همدیگر ممکن است سازگار نباشد.

۱۵) **نگذارید طرح بر لایحه غلبه پیدا کند.** وقتی لایحه می‌آید، در واقع دولت خودش دارد می‌گوید من میتوانم این کار را انجام بدهم اما طرح نه. ^{۱۲} اینکه من گفتم ناظر به اجرا [باشد] یک بخش آن هم همین مسئله کاهش طرح است. سیاست کلی باید این باشد. ^{۱۳}

۱۶) **جوزدگی** یا ملاحظات جناحی یا دسته‌بندی‌ها مطلقاً نباید در قانونگذاری تأثیر بگذارد. گاهی اوقات تبلیغات، چه دشمن چه اهل تبلیغات، فضائی درست میکند که نباید در روح قانونگذار اثر بگذارد. ^{۱۴}

۱۷) **معنای دوقطبی** اختلاف سلیقه نیست؛ معنای دوقطبی این است که وقتی این اختلاف سلیقه به وجود آمد در هر تصمیمی **به حق و مصلحت فکر کنیم**، نه به جایگاه دسته ما.

۱۸) قانون را باید به سلامت، **با طهارت، به نام خدا، برای خدا**، نوشت. قانون اگر با نیت خوب نوشته شود و تصویب بشود، واقعاً برکت پیدا میکند. دیگر دولتها هم ناچار میشوند عمل کنند.

❖ **مجلس انقلابی** ^{۱۵}

۱۹) این مجلس بحمدالله **مجلسی است انقلابی**، باسواد، جوان، پُر تحرک، پُر کار. به استثنای کاری نداریم. مجموعه را که انسان نگاه میکند، با نگاه مجموعی، این مجلس انصافاً یک مجلس انقلابی است. ^{۱۶}

۲۰) مجلس یازدهم **مشکلات کشور را شناخته**؛ مهم این است. مشکلات کشور شناخته شده و بر اساس شناخت مشکلات، قانون گذاشته شده. قانون را بر طبق مشکل وضع میکند. ^{۱۷}

۲۱) این **قوانین صریح و روشن** است با صراحت و قاطعیت نظر داده، حکم کرده و تصویب شده. این هم مهم است؛ یعنی در قوانین ملاحظه و لاپوشانی نیست.

۱۲ . ممکن است شما با زحمت زیادی یک طرحی را فراهم بکنید، بعد به دولت که میرسد بگوید خب من مثلاً این امکان را ندارم یا اجرا نمیشود؛ یعنی زحمتها از بین میرود.

۱۳ حالا البته یک جاهایی طرح باید باشد که من بعداً اشاره میکنم؛ یک مواردی هست که اگر مجلس به خودش نجنبد و طرح احاله نکند، اصلاً کشور معطل میماند.

۱۴ عرض من این است. اینکه «حالا بدشان می‌آید»، «در بین مردم این جور می‌شود»، «فلان کسها اعتراض میکنند، ایراد میکنند»، اینها باید مطلقاً در قانونگذاری تأثیر نگذارد.

۱۵ من از اول تشکیل این مجلس، اعتقاد خودم و علاقه خودم به این مجلس را که از روی اطلاع بود، عرض کردم، گفتم مجلس، مجلس انقلابی است. الان هم من بعد از سه سال همین را تکرار میکنم.

۱۶ حالا از گوشه و کنار، از چپ و راست، یک متلکی، یک حاشیه‌ای، یک مثلاً چیزی گاهی به مجلس زده میشود، خب بگویند؛ نمیشود انتظار داشت که همه از آدم تعریف کنند؛ نه، بالاخره مخالفت‌هایی هم میشود.

۱۷ هدف این قوانین، مبارزه با فساد بوده، رفع تبعیض بوده، رفع انحصار بوده، بهبود فضای کسب‌وکار بوده و بقیه مسائل اقتصادی دیگر.

۲۲) برخی از این قوانینی که شما تصویب کرده‌اید، **قوانین راهبردی** است؛ موضعی و مقطعی نیست، که واقعاً جای احترام و تمجید دارد؛ چه در زمینه‌های اقتصادی، چه در زمینه‌های غیر اقتصادی.

- **قانون «اقدام راهبردی»** یک قانون اساسی و مهمی است. این [قانون]، کشور را از سرگردانی در قضیه هسته‌ای نجات داد؛ کاملاً مشخص کرد که باید چه کار کنیم، الان هم داریم نشانه‌هایش را در دنیا مشاهده میکنیم.^{۱۸}
- **قانون «حمایت از خانواده و جوانی جمعیت»** که به معنای واقعی کلمه از آن قانونهای حیاتی است. بنده سالها است این را میگویم، اما قانون شما غیر از گفتن ما است؛ گفتن ما در مواردی حالت نصیحت پیدا میکند، قانون شما اجرائی و الزامی است، باید عمل بشود.
- **قانون «جهش تولید دانش بنیان»**؛ اینها قوانین راهبردی است.

❖ امتیازات مجلس یازدهم

- ۲۳) یکی از امتیازات مجلس یازدهم **ساده‌زیستی** است؛ که من اصرار دارم این را بگویم و به زبان بیاورم.
- ۲۴) **رفتار اشرافی‌مآبانه**، نگاه از موضع بالا و **به مردم بی‌اعتنائی کردن**، یا نیست یا کمتر هست. استثنا هم وجود دارد؛^{۱۹} اما روش کلی این است؛ اینها را از دست ندهید.
- ۲۵) این نشست و برخاست با مردم، این **تواضع و شنیدن حرف مردم** را از دست ندهید.^{۲۰}
- ۲۶) این نقاط قوت خودتان را در این سال آخر ادامه بدهید. سالم وارد شدید، **سالم خارج بشوید**.^{۲۱}
- ۲۷) اصل قضیه این است که کاری که تا الان کردیم **مورد قبول خدای متعال** قرار بگیرد؛ اینکه حالا ما دوره بعد هم انتخاب بشویم یا نشویم، اینها مسائل دنیایی است؛ مسائل درجه چندم است.

۱۸ یعنی آن حالت حیرت و حالت ندانم‌کاری [را از بین برد]. وقتی ندانم‌کاری و حیرت هست، انسان به مقتضای هر قدمی یک تصمیمی میگیرد و گاهی تصمیم‌های متعارض!

۱۹ یعنی استثناها هم الان جلوی چشم بنده هست.

۲۰ البته شنیدن حرف مردم غیر از وعده دادن به مردم است؛ وعده ندهید؛ بشنوید، بگویید تلاش میکنیم، زحمت میکشیم، شاید حل بشود؛ یعنی شنیدن حرف مردم با چهره باز و روی خوش، بدون آخم‌وتخم. بعضی‌ها با مردم آخم‌وتخم میکردند!

۲۱ «رَبِّ ادْخِلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَاَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ»

❖ چند توصیه

(۲۸) توصیه اول: **تنظیم نوع رابطه مجلس با قوای دیگر** بخصوص با قوهی مجریه؛

(۱) **نگاه تخریبی؛ رقیب‌پنداری قوه دیگر** حاکم بر ذهنیتها است؛ اینها خود را رقیب هم خیال کنند؛ رقیبی است که باید شانه طرف مقابل را به زمین برساند.

• از ناحیه دولت:

✓ **لایحه ندادن؛** دولتها گاهی لج میکنند. ترکیب مجلس برخلاف میل آن دولت بود؛

همکاری نمیکرد، اصلاً لایحه نمیداد. طبعاً وقتی لایحه نیامد، کشور معطل میماند. ۲۲

✓ **اجرا نکردن قانون؛** یا قانون تنظیم میشود، ابلاغ میشود، [بعد] قانون را بگذارند داخل

کشو و درش را هم قفل کنند! اجرا نکنند.

✓ **قانون بدون آیین‌نامه؛** قانونی است که ابلاغ شده اما آیین‌نامه‌هایش مدتها است

تنظیم نشده.

• از ناحیه مجلس:

✓ **افراط در به‌کارگیری ابزارهای نظارتی.** شما ابزارهای نظارتی دارید؛ از سؤال و

تذکر، تا استیضاح. اینها به جای خودش باید به کار برود، افراط در به‌کارگیری نه. ۲۳

(۲) **نگاه تقریبی؛ نگاه همکاری و هم‌افزایی** باشد. این نگاه یک پیکره دیدن مجموعه نظام

است؛ [نظام] یک پیکر است؛ اینها باید با همدیگر کار کنند. اصلاً مکمل هم هستند.

• **مراعات کردن قوه مجریه؛** بعضی از مناقشات غیر منطقی را نباید دخالت داد. ۲۴

• بعضی از **سخت‌گیری‌های غیرلازم در مورد وزیر پیشنهادی** دولت موجب میشود که

وزارتخانه مدتها بی‌وزیر بماند و با سرپرست اداره بشود؛ خب این به کشور ضربه میزند.

۲۲. اینکه گفتم بعضی اوقات طرح واجب میشود، اینجا است. وقتی که دولت لایحه نمیدهد، علاجش این است شما هم مدام پشت سر هم طرح تنظیم کنید و تصویب کنید و ارائه بدهید، ابلاغ کنید.

۲۳. وزرا در دولتهای مختلف مکرراً شکایت کرده‌اند؛ میگویند اصلاً وقت ما بیشتر به پاسخ به این سؤالها میگذرد، یا وزیر از مجلس رأی اعتماد گرفته، چند ماه بعد همین وزیر استیضاح بشود! مگر در سه ماه چه کار میشود کرد؟

۲۴. گاهی اوقات میشود که مجلس وقتی با دولت همکاری میکند، یک عده‌ای از این بداخلاق‌ها که گوشه کنار نشسته‌اند، فوراً در روزنامه و در فضای مجازی و مانند اینها میگویند: «مجلس استقلال خودش را از دست داد، مجلس دولتی شد!»؛ به اینها اصلاً اعتنا نکنید. یا از روی غرض این حرفها گفته میشود یا از روی بی‌اطلاعی از مصلحت نظام این حرفها گفته میشود.

۲۹) حریت و صراحت این مجلس خوب است. این **حریت و صراحت را با تقوا و صداقت کافی** حتماً همراه کنید. ۲۵

- اگر چیزی است که میتوان به دستگاه‌های مسئول، دستگاه‌های اطلاعاتی، دستگاه‌های دولتی تذکر داد و گفت و جلویش را گرفت، **لزومی ندارد که انسان این را علنی بکند.** ۲۶
- **تعرض به آبروی افراد**، تعرض به هویت دینی و انقلابی افراد جایز نیست. این مربوط به همه‌ی کشور، همه‌ی آحاد مردم از بالا و پایین. ۲۷

۳۰) **نگذارید وجاهت‌طلبی روی حرفها و شعارها اثر بگذارد؛** یعنی اینکه حالا ما اگر چنانچه این حرف را زدیم، این شعار را دادیم، مردم به ما علاقه پیدا میکنند، احتمال رأی‌آوری بالا میرود، این را بکل از ذهنتان خارج کنید؛ این یکی از آن مجاهدتهای مهم و لازم است.

۳۱) **توصیه آخر**، ماه‌های پیش رو، کارهای بزرگی در مقابلتان هست:

- ۱) یکی‌اش **برنامه هفتم** است؛
 - ۲) یکی‌اش همین مسئله **شعار سال** است؛ مسئله مهار تورم و رونق تولید؛
 - ۳) یکی این **لوايح نیمه‌کاره‌مانده** است
- اینها کارهای بسیار مهمی است. خب اینها به جایی برسد، به یک نقطه‌ای برسد.

۳۲) **سال آخر، سال جبران قصور؛** این سال آخر یک فرصتی است که اگر چنانچه در این دو سه سال گذشته یک خلأیی باقی مانده، یک قصوری انجام گرفته، آن را در این سال آخر ان‌شاءالله جبران کنید. سرفراز وارد مجلس شدید، ان‌شاءالله سرفراز از مجلس خارج بشوید.

۳۳) والسَّلَام علیکم و رحمة الله و برکاته

۲۵ قرآن کریم میفرماید: «إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا»

۲۶ گاهی ما میخواهیم به فلان مسئول مثلاً فرض کنید که سیلی‌ای بزنیم، به مجلس سیلی میزنیم؛ حیف نیست؟ مجلس با این زحمت، با این تلاش [خراب بشود]!

۲۷ منتها امثال من و شما که روی منبرهای بلندی نشسته‌ایم که صدای ما را همه می‌شنوند، در مورد ما این ملاحظات بایستی بیشتر باشد.